

Ministeren

Udlændinge- og Integrationsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Udlændinge- og Integrationsudvalget har den 28. februar 2020 stillet følgende spørgsmål nr. 206 (alm. del) efter ønske fra Rosa Lund (EL) til udlændinge- og integrationsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 206:

Under besvarelsen af IFU alm. del - samrådsspørgsmål B i Folketingets Indfødsretsudvalg torsdag den 27. februar 2020 sagde ministeren: "Under den tidligere regering blev der lavet et godt stykke arbejde i forhold til menneskerettighedskonventionen, der bl.a. mundede ud i det, der blev kaldt Københavnererklæringen. Det er oplagt, at vi fortsætter ad den vej, når det er muligt". Vil ministeren redegøre nærmere for regeringens planer om og muligheder for at "fortsætte ad den vej"

Svar:

1. På nuværende tidspunkt har jeg besluttet at indlede en dialog med relevante organisationer og ligesindede lande om at styrke mulighederne for at frakende statsborgerskab i forhold til f.eks. fremmedkrigere, og det har vi varslet relevante partnere om.

Dialogen skal tage udgangspunkt i, at konventionernes beskyttelse mod statsløshed, herunder statsløsekonventionens, i visse tilfælde er for vidtrækkende – dette har helt konkret været tilfældet i sager om fremmedkrigere.

Regeringen er helt opmærksom på, at det er meget svært at ændre i de internationale spilleregler. Min forgænger forsøgte som bekendt uden held at søge opbakning til at ændre statsløsekonventionen. Så det er ikke en nem og hurtig proces. Men vi skal altid turde tage diskussionen. Det er i sidste ende også med til at sikre menneskerettighedernes politiske forankring.

2. I forbindelse med vedtagelsen af København-erklæringen i april 2018 under Danmarks formandskab for Europarådet blev der sat fokus på Menneskerettighedsdomstolens fortolkning af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK).

9. juni 2020

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Indfødsret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2020 - 4036
Akt-id 1191595

Hovedfokus fra dansk side var bl.a. at rejse en debat om behovet for at skabe et mere effektivt, fokuseret og balanceret europæisk menneskeretssystem. København-erklæringen gør det klart, at ansvaret for at overholde menneskerettighederne først og fremmest ligger hos de enkelte lande og deres regeringer, parlamenter og domstole.

København-erklæringens pkt. 28 understøtter, at hvor nationale domstole i en konkret sag har foretaget en rimelig afvejning af de relevante hensyn – i overensstemmelse med Menneskerettighedsdomstolens praksis – så skal Menneskerettighedsdomstolen som udgangspunkt ikke tilsidesætte denne vurdering. Der henvises til dette princip i flere senere afgørelser fra Menneskerettighedsdomstolen, som går i retning af at give mere råderum til landene.

Med København-erklæringen kom der endvidere fokus på, at medlemsstaterne i højere grad kan benytte sig af tredjepartsindlæg som led i en styrket dialog med Menneskerettighedsdomstolen. Tredjepartsindlæg er en mulighed for at kommentere og søge at påvirke fortolkningen af EMRK ved at intervenere i sager mod andre lande. Regeringen arbejder løbende for at forsøge at påvirke Menneskerettighedsdomstolens fortolkning gennem tredjepartsindlæg og for, at andre medlemslande afgiver tredjepartsindlæg i verserende danske sager ved Menneskerettighedsdomstolens Storkammer. Siden 2018 har Danmark afgivet syv tredjepartsindlæg.

3. Som jeg nævnte under min besvarelse af samrådsspørgsmål B i Indfødsretsudvalget den 27. februar 2020, lykkedes den dialogbaserede fremgangsmåde også i forbindelse med statsløsekonventionen, hvor den tidligere regering endte med at opnå en fælles forståelse med UNHCR om anvendelsen af statsløsekonventionen i visse situationer.

Efter den fælles forståelse kan vi nu berostille ansøgninger om dansk statsborgerskab fra en ansøger omfattet af statsløsekonventionen i de tilfælde, hvor PET vurderer, at den pågældende ansøger kan være til fare for landets sikkerhed, eller hvor ansøgeren aktuelt er sigtet eller tiltalt for forbrydelser mod landets sikkerhed eller en forbrydelse, der kan medføre en fængselstraf på 5 år eller derover.

Den tidligere regering igangsatte også efter forespørgsel fra Socialdemokratiet et arbejde med at udvide ordningen, så behandlingen af en ansøgning, hvor en person er under efterforskning for en forbrydelse, der kan medføre en fængselstraf på 5 år eller derover, eller under efterforskning for forbrydelser mod landets sikkerhed, kan udsættes.

Vi fortsætter det arbejde og den dialog, og forhåbentlig når vi snart til en fælles forståelse med UNHCR om anvendelsen af statsløsekonventionen i forhold til ansøgninger om statsborgerskab fra personer omfattet af statsløsekonventionen, som er under efterforskning for en forbrydelse, der kan medføre en fængselstraf på 5 år eller derover, eller under efterforskning for forbrydelser mod landets sikkerhed.

4. Regeringen mener, at Danmark skal fortsætte med at påvirke fortolkningen af konventionerne, hvor vi kan, og turde sige det højt og tydeligt, når vi mener, at konventionerne fører til resultater, som ikke kan forklares eller forsvares.

Regeringen har derfor fokus på løbende at gribe de muligheder, der viser sig, herunder f.eks. ved afgivelsen af tredjepartsindlæg i sager ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, udnyttelse af fortolkningsrum i konventionerne ved vedtagelsen af national lovgivning (f.eks. på fremmedkrigerområdet) og opnåelse af fælles internationale forståelser om anvendelsen af konventionerne.

Danmark har en interesse i en stærk international retsorden. Men konventionerne er ikke hævet over debat. De er udtryk for politiske forhandlinger og kompromiser. Og regeringen ønsker, at der er en åben dialog om konventionerne, herunder i lyset af nutidens samfundsudfordringer mv.

Mattias Tesfaye

/

Louise Hauberg Wilhelmsen